VIII kadencja

SEJM RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

KANCELARIA SEJMU
Biuro Komisji Sejmowych

PEŁNY ZAPIS PRZEBIEGU POSIEDZENIA

■ **Komisji Polityki Społecznej i Rodziny (nr 69)**

z dnia 5 kwietnia 2017 r.

Pełny zapis przebiegu posiedzenia

Komisji Polityki Społecznej i Rodziny (nr 69)

5 kwietnia 2017 r.

Komisja Polityki Społecznej i Rodziny, obradująca pod przewodnictwem poseł **Beaty Mazurek (PiS)**, przewodniczącej Komisji, rozpatrzyła:

– poprawki zgłoszone w czasie drugiego czytania do projektu ustawy o zmianie ustawy o zatrudnianiu pracowników tymczasowych oraz niektórych innych ustaw (druki nr 1274 i 1397),

– rządowy projekt ustawy o zmianie ustawy o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa (druk nr 1350) – kontynuacja.

W posiedzeniu udział wzięli: **Stanisław Szwed** sekretarz stanu oraz **Marcin Zieleniecki** podsekretarz stanu w Ministerstwie Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej wraz ze współpracownikami, **Gertruda Uścińska** prezes Zakładu Ubezpieczeń Społecznych wraz ze współpracownikami, **Michał Tyczyński** wicedyrektor w Państwowej Inspekcji Pracy wraz ze współpracownikami, **Ewa Jaworska-Spičak** główny specjalista w Kasie Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego, **Jacek Biernacki** główny specjalista w Narodowym Funduszu Zdrowia, **Liliana Strupp** członek zarządu Polskiego Forum HR wraz ze współpracownikami, **Anna Reda-Ciszewska** specjalista w Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność" wraz ze współpracownikami, **Robert Lisicki** ekspert w Konfederacji Lewiatan, **Wioletta Żukowska** ekspert w Pracodawcach RP oraz **Renata Bardzał** asystentka przewodniczącej Komisji.

W posiedzeniu udział wzięli pracownicy Kancelarii Sejmu: **Małgorzata Cholewa, Dariusz Lipski** – z sekretariatu Komisji w Biurze Komisji Sejmowych, **Urszula Sęk, Maria Iwaszkiewicz** – legislatorzy z Biura Legislacyjnego.

Przewodnicząca poseł Beata Mazurek (PiS):

Dzień dobry. Witam wszystkich zebranych. Stwierdzam kworum. Witam panią prezes Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, panów ministrów wraz z zaproszonymi gośćmi oraz panie posłanki i panów posłów. Porządek dzienny został państwu doręczony. Czy ktoś jest przeciwny wobec jego przyjęcia? Nie słyszę. Przechodzimy do jego realizacji. Pierwszy punkt przewiduje rozpatrzenie poprawek zgłoszonych w czasie drugiego czytania do projektu ustawy o zmianie ustawy o zatrudnianiu pracowników tymczasowych oraz niektórych innych ustaw, druki nr 1274 i 1397. W trakcie drugiego czytania zgłoszono 11 poprawek. Proszę o przedstawienie poprawek przez przedstawicieli Klubu Kukiz'15. Proponuję następujące procedowanie: głos za, głos przeciw, stanowisko rządu, ewentualnie uwagi przedstawicieli Biura Legislacyjnego, następnie głosowanie, a więc sposób, który został przyjęty przy procedowaniu poprawek zgłaszanych do poszczególnych ustaw. Nie słyszę sprzeciwu. Przystępujemy do rozpatrzenia zgłoszonych poprawek. Kto z Klubu Kukiz'15 będzie przedstawiał poprawki? Bardzo proszę, pan poseł Porwich.

Poseł Jarosław Porwich (Kukiz15):

Witam państwa serdecznie. Pani przewodnicząca, jeśli pani pozwoli, chcę bardzo krótko powiedzieć tytułem wprowadzenia, następnie przejdę do uzasadnienia poprawki. W krajach tzw. ugruntowanej demokracji agencje pracy tymczasowej istnieją kilkadziesiąt lat, w naszym kraju 14. Przykładowo, w Szwecji podobnych agencji jest 500, we Francji 1 000, a w Polsce 6 000. Pracuje w nich około miliona Polaków. W 3/4 skontrolowanych agencji stwierdzono nieprawidłowości. W 2016 r. ok. 73% pracowników agencji pracy tymczasowej zatrudnionych było w sektorze produkcyjnym, branży przemysłowej.

W 2015 r. 53% z ogółu zatrudnionych w agencjach pracy tymczasowej stanowiły osoby zatrudnione na podstawie umów cywilno-prawnych. Jeżeli 73% pracowników agencji pracuje w branży przemysłowej, trzeba zadać pytanie, dlaczego zatrudniani są na podstawie umów cywilno-prawnych? O czym świadczą te dane? Moim zdaniem mówią, że w agencjach pracy tymczasowej często łamane jest prawo, a umowy cywilno-prawne są nadużywane. Ponadto, stosowana obecnie praktyka kłóci się z sensem i celem uchwalonej 14 lat temu ustawy. Przypominam, że pierwsza ustawa o agencjach pracy tymczasowej została uchwalona w 2003 r.

Obecny stan świadczy o bardzo złej sytuacji na rynku pracy w tym obszarze, dlatego dobrze się stało, że rząd, poprzez przedstawiony projekt, próbował zmienić ten stan rzeczy. Niestety, rozwiązania w nim zawarte, w naszej ocenie, są niewystarczające. Nie spowodują diametralnej poprawy sytuacji. Przykładowo, w projekcie rząd daje ochronę osobom zatrudnionym na podstawie umów cywilno-prawnych. Pytanie, po co dawać ochronę, jeżeli można wprowadzić konieczność zatrudniania na podstawie umowy o pracę? W projekcie buduje się i, chyba nieświadomie, realizuje patologię. Z jednej strony chroni się osoby zatrudnione na podstawie umów cywilno-prawnych, a z drugiej, utrwala, de facto, pozbawienie ich podstawowych praw pracowniczych, tj. prawa do urlopu, minimalnego wynagrodzenia, płatnego urlopu chorobowego na podstawie tzw. L4 i zakazu dyskryminacji. Stąd, przygotowane przez Kukiz’15 przedmiotowe poprawki mają na celu zachowanie *ratio legis* ustawy o zatrudnieniu pracowników tymczasowych, zawartym w uzasadnieniu projektu ustawy z 2003 r. Ustawa pierwotnie przewidywała umowę o pracę jako podstawę stosunku prawnego łączącego pracownika tymczasowego i agencję pracy tymczasowej, natomiast alternatywne stosowanie umowy cywilno-prawnej powinno być możliwe tylko w odniesieniu do uczniów, studentów, emerytów i rencistów. W założeniu miały być tylko wyjątkami. Wspomniałem już wcześniej, jak jest obecnie. Nie bez znaczenia widnieje w tym punkcie dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady nr 2008/104/WE z 2008 r., która zaleca zrównanie praw pracowników tymczasowych z innymi zatrudnionymi.

Ponadto, przedmiotowe poprawki mają na celu wyeliminowanie możliwości kierowania osób niebędących pracownikami agencji pracy tymczasowej do pracy tymczasowej. Taka możliwość kłóci się z istotą pracy tymczasowej i agencji pracy tymczasowej. Poza tym, proponujemy opóźnienie wejścia w życie art. 1 pkt 3 lit. b dotyczącego zakazu pracy pracowników tymczasowych świadczących pracę wymagającą uzbrojenia pracownika ochrony w broń i amunicję. Regulacja powoduje utratę lub zmianę warunków zatrudnienia dla osób świadczących taką pracę. Proponowany termin wejścia w życie tej regulacji jest w naszej ocenie zdecydowanie za krótki dla sprawnego przeprowadzenia procesów reorganizacyjnych. Dziękuję.

Przewodnicząca poseł Beata Mazurek (PiS):

Dziękuję. Przechodzimy do procedowania zgłoszonych poprawek. Panie pośle, czy będzie pan przedstawiał poprawkę po poprawce? Biuro Legislacyjne, bardzo proszę.

Legislator Urszula Sęk:

Wydaje się nam, że poprawki od pierwszej do dziesiątej należy głosować łącznie. Mają one na celu usunięcie z ustawy umów cywilno-prawnych.

Przewodnicząca poseł Beata Mazurek (PiS):

Dobrze. Zatem, czy są uwagi do zgłoszonych poprawek, które będziemy rozpatrywali łącznie, zgodnie z sugestią przedstawicieli Biura Legislacyjnego? Czy ktoś z państwa posłów chce zabrać głos? Nie słyszę. Proszę o stanowisko rządu.

Sekretarz stanu w Ministerstwie Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej Stanisław Szwed:

Pani przewodnicząca, Wysoka Komisjo, odniosę się krótko do wypowiedzi pana posła Porwicha. Ta sprawa była już dyskutowana w czasie plenarnego posiedzenia Sejmu. Wyjaśnialiśmy, że na żadnym etapie prac nie było propozycji i pomysłu, aby wyłączyć z pracy tymczasowej zatrudnianie pracowników na umowy cywilno-prawne. Przypominam, że to jest duży konsensus pomiędzy stroną społeczną, pracodawcami oraz

związkami zawodowymi i kwestia była wielokrotnie omawiana. Nie możemy się zgodzić na zaprezentowane zmiany, dlatego proponujemy odrzucenie poprawek w łącznym głosowaniu. Mamy również wątpliwości legislacyjne, natomiast jeśli głosowanie ma się odbyć w jednym bloku, nie będziemy ich podnosić.

Przewodnicząca poseł Beata Mazurek (PiS):

Bardzo proszę, pan poseł Porwich.

Poseł Jarosław Porwich (Kukiz15):

Mam pytanie, czy podczas prac Państwowej Inspekcji Pracy były brane pod uwagę dane mówiące, że ponad połowa pracowników agencji pracy tymczasowej jest zatrudniona na podstawie umów cywilno-prawnych?

Sekretarz stanu w MRPiPS Stanisław Szwed:

Jak mówiliśmy, tendencja jest spadkowa, tym bardziej, że pojawiły się zmiany dotyczące ozusowania umów zleceń od 1 stycznia 2016 r. i stawek godzinowych w roku 2017. Kwestia będzie inaczej oddziaływać na zatrudnienie poprzez agencję pracy tymczasowej. Wtedy również mówiliśmy o następującym poziomie – połowa umów o pracę i połowa umów cywilno-prawnych. Ta tendencja jest malejąca. Myślę, że po zmianach, których dokonujemy w ustawie, odsetek osób zatrudnianych w ramach umów cywilno-prawnych będzie zdecydowanie mniejszy.

Poseł Jarosław Porwich (Kukiz15):

Bardzo przepraszam, ale tendencja nie jest spadkowa, ale zwyżkowa, według danych Państwowej Inspekcji Pracy. W latach 2013-2015 było 370 tys. osób, teraz jest prawie 416 tys.

Sekretarz stanu w MRPiPS Stanisław Szwed:

Odnosimy to do skali procentowej, do wszystkich zawieranych umów. Pod względem liczby pracowników pan poseł ma rację, ale jeżeli bierzemy pod uwagę wszystkie umowy zawierane poprzez agencje pracy tymczasowej, tendencja jest spadkowa.

Przewodnicząca poseł Beata Mazurek (PiS):

Dziękuję. Przechodzimy do głosowania. Kto z pań i panów posłów jest za przyjęciem poprawki od 1 do 10? (3) Kto jest przeciwny? (22) Kto wstrzymał się od głosu? (0) Stwierdzam, że poprawki zostały odrzucone.

Przechodzimy do kolejnej poprawki. W art. 24 nadać brzmienie: „ustawa wchodzi w życie z dniem 1 czerwca 2017 r. z wyjątkiem art. 1 pkt 3 lit. b, który wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2018 r.". Czy ktoś z pań i panów posłów chce zabrać głos? Bardzo proszę, pani przewodnicząca Kochan.

Poseł Magdalena Kochan (PO):

Chcę prosić wnioskodawców o kilka słów wyjaśnienia, dlaczego art. 1 pkt 3 lit. b miałyby wejść w życie później niż wszystkie inne artykuły ustawy?

Poseł Jarosław Porwich (Kukiz15):

Wiele osób zatrudnionych w agencjach pracy tymczasowej ma uprawnienia do posiadania broni. Są to często umowy długoterminowe. Skomplikowalibyśmy realizację zawartych, wielomiesięcznych umów. Aby osoby mogły zreorganizować pracę w poszczególnych firmach, chcemy wydłużyć im okres dostosowania się do zmian. W związku z tym, proponujemy, aby przepisy weszły w życie od 1 stycznia 2018 r.

Przewodnicząca poseł Beata Mazurek (PiS):

Dziękuję. Jakie jest stanowisko rządu?

Sekretarz stanu w MRPiPS Stanisław Szwed:

Jesteśmy przeciwni poprawce, ponieważ jest to już uregulowane w ustawie o broni i amunicji, jedynie potwierdzamy istniejący stan. Zatem, nie dokonujemy zmiany, jest to już przyjęte w ustawie. Był wniosek Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji, żeby to ujednolicić, dlatego zapis znalazł się w naszej ustawie. Podtrzymujemy termin, czyli 1 czerwca 2017 r.

Przewodnicząca poseł Beata Mazurek (PiS):

Dziękuję. Przechodzimy do głosowania. Kto z pań i panów posłów jest za przyjęciem poprawki 11? (3) Kto jest przeciwny? (26) Kto wstrzymał się od głosu? (0) Stwierdzam, że poprawka nie zyskała akceptacji.

Proszę państwa, pozostaje nam wybór posła sprawozdawcy. Proponuję, żeby został nim poseł Jan Mosiński. Czy ktoś jest przeciwny? Nie słyszę. Stwierdzam, że pan Jan Mosiński został wybrany na posła sprawozdawcę.

Przechodzimy do omówienia drugiego punktu – rozpatrzenie rządowego projektu ustawy o zmianie ustawy o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa, druk nr 1350 – kontynuacja. Przypominam, że pierwsze czytanie projektu odbyło się na posiedzeniu Komisji w dniu 23 marca. Przystąpiliśmy do rozpatrzenia powyższego projektu, przyjęliśmy art. 1, ale przy art. 2 pojawiły się wątpliwości odnośnie do terminu wejścia w życie projektu. Na dzisiejszym posiedzeniu naszym zadaniem jest przyjęcie art. 2 projektu ustawy z druku nr 1350. Bardzo proszę o zabranie głosu przez wnioskodawcę, pana ministra Zielenieckiego. W dalszej kolejności proszę o zabranie głosu panią prezes ZUS, a następnie przystąpimy do dyskusji.

Podsekretarz stanu w Ministerstwie Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej Marcin Zieleniecki:

Pani przewodnicząca, szanowni państwo, zgodnie z ustaleniami poczynionymi na ostatnim posiedzeniu Komisji w dniu 23 marca, jak wynikało z dyskusji, zaproponowany termin w pierwotnym art. 2 ustawy nowelizacyjnej byłby trudny do zrealizowania. Aby upewnić się co do możliwości realizacji tego projektu zwróciłem się do przedstawicieli Zakładu Ubezpieczeń Społecznych o informację na temat możliwego terminu wdrożenia projektu. Uzyskaliśmy odpowiedź pani prezes ZUS. Nie chcę referować, więc oddam głos pani prezes.

Prezes Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Gertruda Uścińska:

Pani przewodnicząca, Wysoka Komisjo, w odpowiedzi na wniosek zwracam się do Wysokiej Komisji o wyrażenie zgody, aby 1 grudnia 2017 r. stał się terminem wejścia w życie art. 2 ustawy. Uzasadnienie jest następujące: po pierwsze, zgodnie z oczekiwaniami pani przewodniczącej i Wysokiej Komisji zostały doprecyzowane formy dodatkowego sposobu zabezpieczenia potwierdzania okresowej niezdolności do pracy. Przypominam, że w obecnym stanie prawnym mamy dwie formy: profil publiczny, nazywamy go rządowym, i podpis kwalifikowany. Zgodnie z procedowaną ustawą, proponujemy także, aby po jej uchwaleniu, a de facto uczestnicząc w procesie legislacyjnym, wprowadzić dwa dodatkowe sposoby. Pierwsze rozwiązanie to autoryzacja wysyłki e-ZLA przy pomocy urządzenia mobilnego, czyli smartfonu lub tabletu. To jest bardzo przydatne w przypadku lekarzy w czasie wizyt domowych. Wydaje się także, że ta forma autoryzacji byłaby akceptowana przez ludzi młodych lub lekarzy w średnim wieku, którzy posiadają wysokie umiejętności posługiwania się powyższym sprzętem.

Druga forma tego rozwiązania to autoryzacja z wykorzystaniem certyfikatów wydawanych przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych. Nie wymagałaby ona dodatkowego urządzenia. Autoryzacja byłaby potwierdzana poprzez podanie nr PIN. Oznacza to, że będzie istniała możliwość kontroli potwierdzenia, czy zwolnienia lekarskie zostały wystawione przez lekarza, który otrzymał certyfikat wydany przez ZUS. Poza tym, ten sposób autoryzacji był konsultowany z panem ministrem zdrowia Konstantym Radziwiłłem. Również ten sposób autoryzacji jest obecnie stosowany w aplikacjach gabinetowych, połączonych z naszym systemem, poprzez który część placówek publicznych i niepublicznych przekazuje zwolnienia. Trzeci element to realizacja zobowiązań, przewidzianych w art. 61b ust. 1, jeżeli chodzi o ułatwienie naszym płatnikom, zatrudniającym powyżej 20 pracowników, rozliczanie z tytułu należnych składek z wypłacanymi świadczeniami. To będzie wymagało odpowiedniej zmiany aplikacyjnej. Uchwalenie prawa i jego wdrożenie musi być związane z przeprowadzeniem postępowania o zamówienie publiczne, zwłaszcza ze względu na art. 61b ust. 1, ale również jeśli chodzi o sposób dotyczący wydawania certyfikatów i potwierdzeń, a na to potrzeba kilku miesięcy. W związku z tym, jest to uzasadnione i rzetelnie przeanalizowane, żeby termin był odpowiednio

przesunięty, abyśmy mieli możliwość przygotowania się do stosowania przepisów w tym zakresie. Dziękuję za uwagę.

Przewodnicząca poseł Beata Mazurek (PiS):

Czy ktoś z pań i panów posłów chce zabrać głos w tym punkcie? Pani poseł Rusecka, bardzo proszę.

Poseł Urszula Rusecka (PiS):

Dziękuję. Pani przewodnicząca, panie ministrze, pani prezes, chcę zgłosić poprawkę w brzmieniu: „ustawa wchodzi w życie z dniem 1 grudnia 2017 r.”, przychylając się do dyskusji, która miała miejsce na poprzednim posiedzeniu Komisji. Dziękuję.

Przewodnicząca poseł Beata Mazurek (PiS):

Dziękuję. Pan poseł Mosiński.

Poseł Jan Mosiński (PiS):

Pani przewodnicząca, chcę wykorzystać obecność pani prezes, gdyż mówimy o terminach wdrażania programów elektronicznych do obsługi ubezpieczonych. W dniu 1 października 2017 wchodzi w życie ustawa o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. Czy ZUS, biorąc pod uwagę nawał pracy nad tworzeniem programów informatycznych, dotrzyma tego terminu?

Prezes ZUS Gertruda Uścińska:

Pani przewodnicząca, Wysoka Komisjo, jeśli chodzi o nasze przygotowania, mające związek z wdrożeniem ustawy z 16 listopada ubiegłego roku w sprawie wieku emerytalnego, są one w toku. Jest ściśle określony harmonogram dotyczący prac organizacyjnych, działań o charakterze kadrowym, informacyjnym. Postępowanie o zamówienie publiczne jest na zaawansowanym etapie, a de facto jest już podmiot, który złożył ważną ofertę. Jesteśmy na etapie zmierzającym do zakończenia postępowania o zamówienie publiczne, jeśli chodzi o aplikację obsługującą ustawę o obniżeniu wieku emerytalnego.

Przewodnicząca poseł Beata Mazurek (PiS):

Dziękuję. Nie słyszę więcej pytań, zatem przechodzimy do głosowania poprawki. Kto z pań i panów posłów jest za przyjęciem poprawki zaproponowanej przez panią poseł Rusecką? (28) Kto jest przeciwny? (0) Kto wstrzymał się od głosu? (0) Stwierdzam, że Komisja przyjęła poprawkę. Proponuję, aby Komisja upoważniła Biuro Legislacyjne do dokonania korekt redakcyjnych w projekcie ustawy. Bardzo proszę, Biuro Legislacyjne.

Legislator Urszula Sęk:

Na poprzednim posiedzeniu był obecny mój kolega. Posiedzenie zostało przerwane. Dysponuję poprawką, którą przejęła pani poseł Barbara Borys-Szopa. Pani poseł zgłosiła poprawkę dotyczącą wejścia w życie ustawy, a de facto nie zabrałam głosu przy omawianiu art. 1. To jest również kwestia legislacyjna. Jeżeli państwo uznają, że w drugim czytaniu będziemy głosować, to przyjmijmy tę poprawkę.

Przewodnicząca poseł Beata Mazurek (PiS):

Proponuję przegłosowanie całości projektu ustawy. Kto z pań i panów posłów jest za przyjęciem w całości projektu ustawy? (28) Kto jest przeciwny? (0) Kto wstrzymał się od głosu? (0) Stwierdzam, że Komisja przyjęła projekt ustawy. Proponuję, aby posłem sprawozdawcą została pani poseł Rusecka. Czy są inne kandydatury? Nie słyszę. Czy ktoś jest przeciwny? Nie słyszę. Stwierdzam, że Komisja dokonała wyboru posła sprawozdawcy.

Czy ktoś z pań i panów posłów zgłasza wątpliwości co do zgodności projektu ustawy z prawem Unii Europejskiej? Nie słyszę. Stwierdzam, że nie istnieje wątpliwość co do zgodności projektu z prawem Unii Europejskiej.

Szanowni państwo, wyczerpaliśmy porządek dzienny dzisiejszego posiedzenia. Dziękuję wszystkim za udział. Zamykam posiedzenie Komisji.